Lietas Nr. 110006315
Lietas arhīva Nr. 106AA-0084-15/6

SPRIEDUMS

Aizkrauklē 2015.gada 28.augustā

Zemgales apgabaltiesa
tiesnesis referents V.Sprudzāns
tiesneši E.Lenšs un V.Donāns

sakarā ar SIA „Eko Alianse" pilnvarotā pārstāvja /pers. D/ apelācijas sūdzību 2015.gada 27.augustā apelācijas kārtībā rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kurā ar Bauskas rajona tiesas 2015.gada 18.maija spriedumu atstāts negrozīts Pārtikas un veterinārā dienesta ģenerāldirektora /pers. E/ 2015.gada 9.marta lēmums Nr.1.1-14.1/793 (par apstrīdēto Pārtikas un veterinārā dienesta Rīgas pilsētas pārvaldes 2015.gada 30.janvāra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.Z21-01-0368), bet SIA „Eko Alianse"sūdzība noraidīta.

Izskatot lietu rakstveida procesā, apelācijas instances tiesa

n o s k a i d r o j a

2014.gada 29.decembrī Pārtikas un veterinārā dienesta Rīgas pilsētas pārvaldes (turpmāk tekstā arī PVD Rīgas pilsētas pārvalde) inspektore I.Ancāne sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu AV Nr.100160 par to, ka 2014.gada 20.decembrī plkst.12.25 SIA „Eko Alianse", reģistrācijas Nr.43603055025, juridiskā adrese /adrese A/ pagasts, LV-3933, tirdzniecības vietā Rīgā, Kalnciema/Melnsila ielas tirdziņā konstatēti tirdzniecībā pārtikas produkti: ciedru rieksti, lobīti ciedru rieksti, kuriem nav nodrošināts marķējums, līdz ar to nav zināmi derīguma termiņi un izcelsme. Nevienai tirgotajai precei nav nodrošināti pavaddokumenti. Kā arī pārdevējs /pers. G/ neuzrādīja obligātās veselības pārbaudes un apmācības higiēnas jautājumos apliecinājumus. Līdz ar to izdarīts administratīvais pārkāpums un vainīgā persona var tikt saukta pie administratīvās atbildības. Saskaņā ar Pārtikas aprites likuma 7.panta 1.daļu, par izdarītajiem pārkāpumiem atbildīgs ir uzņēmums.

Secināts, ka ir pārkāpti Eiropas Parlamenta un Padomes 2002.gada 28.janvāra Regulas (EK) Nr.178/2002. 18.panta 4.punkts, Pārtikas aprites uzraudzības likuma 7.panta 1.daļa, 14.panta 3., 6.punkts, Ministru kabineta 2001.gada 27.novembra „Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai un kuros nodarbinātās personas tiek pakļautas obligātajām veselības pārbaudēm" noteikumu 494/2001. 2., 3., 5.punkts, l., 2.pielikuma, Ministru kabineta 2005.gada 14.jūnija „Pārtikas apritē nodarbināto personu profesionālās kvalifikācijas prasības" noteikumu 409/2005 6., 8., 9., 11.punkts un konstatēts, ka SIA „Eko Alianse" ir izdarījusi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) $103.^{3}$panta 5.daļā paredzēto pārkāpumu *(lietas 18.-19.lapa)*.

2015.gada 30.janvārī ar PVD Rīgas pilsētas pārvaldes valsts vecākās pārtikas inspektores I.Šubinas lēmumu Nr.Z21-01-0368 SIA „Eko Alianse" piemērots naudas sods 250,00 *euro* (divi simti piecdesmit *euro*) apmērā bez aktā par pārtikas izņemšanas no apgrozības norādīto preču konfiskācijas. Izplatīšanai nederīgā pārtika jāiznīcina uzņēmumam. Pieņemot lēmumu, konstatēts atbildību pastiprinošs apstāklis, kas paredzēts LAPK 34.panta 1.daļas 2.punktā, ka pārkāpums izdarīts atkārtoti gada laikā. Tika konstatēts atbildību mīkstinošs apstāklis, kas paredzēts LAPK 33.panta 1.daļas 2.punktā, ka vainīgais ir daļēji novērsis pārkāpuma kaitīgās sekas, t.i., uzrādījis obligātās veselības pārbaudes un higiēnas apmācību apliecinājumus pārdevējam /pers. G/ *(lietas 20.-21.lapa)*.

SIA „Eko Alianse" pilnvarotais pārstāvis /pers. D/, iesniedzot sūdzību PVD ģenerāldirektoram /pers. E/, apstrīdējis administratīvo aktu Nr. Z21-01-0368 *(lietas 22.-23.lapa)*.

Ar PVD ģenerāldirektora /pers. E/ 2015.gada 9.marta lēmumu Nr.1.1-14.1/793 atstāts negrozīts PVD Rīgas pilsētas pārvaldes valsts vecākās pārtikas inspektores I.Šubinas 2015.gada 30.janvāra lēmums

administratīvā pārkāpuma lietā Nr.Z21-01-0368 par naudas soda 250,00 *euro* piemērošanu SIA „Eko Alianse", bet SIA „Eko Alianse" pilnvarotā pārstāvja /pers. D/ sūdzība noraidīta *(lietas 29.-35.lapa)*.

Par PVD ģenerāldirektora 2015.gada 9.marta lēmumu Nr.1.1-14.1/793 SIA „Eko Alianse" pilvarotais pārstāvis /pers. D/ iesniedzis sūdzību Bauskas rajona tiesā *(lietas 3.-6.lapa)*.

Ar Bauskas rajona tiesas 2015.gada 18.maija spriedumu atstāts negrozīts PVD ģenerāldirektora /pers. E/ 2015.gada 9.marta lēmums Nr.1.1-14.1/793 (par apstrīdēto Pārtikas un veterinārā dienesta Rīgas pilsētas pārvaldes 2015.gada 30.janvāra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.Z21-01-0368), bet SIA „Eko Alianse" sūdzība noraidīta *(lietas 103.-119.lapa)*.

Par šo spriedumu apelācijas sūdzību, kas nosaukta par blakus sūdzību, iesniedzis SIA „Eko Alianse" pilnvarots pārstāvis /pers. D/, lūdzot mazināt PVD uzliktā soda apmēru samērojamu ar pieļautajām kļūdām, kuras SIA „Eko Alianse" ir nekavējoties novērsusi, un noteikt to 50,00 *euro* apmērā. Sūdzībā norādīts, ka spriedumā neesot ņemts vērā: 1) PVD Rīgas pārvalde neesot ievērojusi Administratīvā procesa likuma 9.panta normas „Patvaļas aizlieguma princips. Administratīvo aktu un tiesas nolēmumu var pamatot ar faktiem, kuri ir nepieciešami lēmuma pieņemšanai, un no tiem izrietošiem objektīviem un racionāliem juridiskiem apsvērumiem." Proti, PVD atbildīgās personas savā 2014.gada 11.decembra lēmumā patvaļīgi un apzināti iekļāvušas sagrozītu informāciju, lai radītu iespaidu, ka SIA „Eko Alianse" it kā atkārtoti pieļāvusi pārkāpumu, lai gan patiesībā lēmumā iekļauto informāciju neapstiprinot 2014.gada 31.oktobrī sastādītais administratīvā pārkāpuma akts, tā kā ciedru rieksti – lobīti, nelobīti, fasēti šajā datumā veikalā vispār neesot bijuši, līdz ar ko šādu pārkāpumu PVD konstatēt nevarējusi. Neskatoties uz to, tas tomēr ticis iekļauts PVD 2014.gada 11.decembra lēmumā; 2) lai būtu iespējams izvērtēt ražotāja sniegto informāciju par produktiem, kurus 2014.gada 31.oktobra pārbaudes laikā PVD darbinieki iekļāvuši administratīvā pārkāpuma aktā kā neatbilstošus pārtikas produktu klasifikācijai, SIA „Eko Alianse" pieprasījusi no ražotājiem rakstisku informāciju, lai atspēkotu šos PVD pieņēmumus, un šo dokumentu saņemšana bijusi iespējama līdz 2015.gada 15.februārim, ņemot vērā ražotāja atrašanās valsts brīvdienu un svētku dienu periodus. Par minēto faktu tikušas informētas PVD amatpersonas un nosūtīts rakstisks lūgums dot laiku visu pierādījumu iesniegšanai PVD līdz 2015.gada 15.februārim. Šāds lēmums pieņemts situācijā, kad PVD inspektoriem pašiem neesot bijis atbildes un skaidra definējuma, kāpēc tie pārtikas produktus, ko ražotājs noteicis par tādiem vēlas iekļaut citā kategorijā un dēvē tos par uztura bagātinātājiem. Tādējādi uz nepilnīgas informācijas un faktu trūkuma pamata ticis pieņemts neatbilstošs lēmums, un SIA „Eko Alianses" pārstāvim neesot dota iespēja aizstāvēties, nenodrošinot tiesiskās paļāvības principa ievērošanu, kas noteikts Administratīvā procesa likuma 59.panta (4) sadaļā: „Procesa dalībniekam ir pienākums iesniegt pierādījumus, kas ir viņa rīcībā, un paziņot iestādei par faktiem, kas viņam ir zināmi un konkrētajā lietā varētu būt būtiski"; 3) tādā veida tikušas pārkāptas arī Administratīva procesa likuma 10.panta normas, kas nosakot: „Privātpersona var paļauties, ka iestādes rīcība ir tiesiska un konsekventa. Iestādes kļūda, kuras pieļaušanā privātpersona nav vainojama, nedrīkst radīt privātpersonai nelabvēlīgas sekas." Šī paša panta normas PVD darbinieki pārkāpuši atkārtoti arī gadījumā ar faktu sagrozīšanu pārbaudes laikā, kad tie noliktavā atrodošo preci, kas gaidīja marķējumu un neatradās pārdošanā, pieskaitījuši pie it kā pārdošanā atrodošās preces, par ko SIA „Eko Alianse" vairākkārt iesniegusi sūdzības un pretenzijas attiecīgajām amatpersonām, kas uz to neesot atbilstoši reaģējušas un trūkumus PVD darbā neesot novērsušas. Jo saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 62.panta (1) sadaļas noteikumiem: „Lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kurš varētu būt nelabvēlīgs adresātam vai trešajai personai, iestāde noskaidro un izvērtē adresāta vai trešās personas viedokli un argumentus šajā lietā.", PVD amatpersonām bijis jādod iespēja SIA „Eko Alianse" piestādīt nepieciešamos dokumentus no ražotāja, kas pierādot SIA „Eko Alianse" sniegtās informācijas patiesumu un pamatotību, bet PVD to liegusi; 4) jāsecinot, ka PVD darbinieku mēģinājumi par katru cenu izveidot pārkāpumu precedentu, nevis uzlabot uzņēmēju darbu un pakalpojumu sniegšanas kvalitāti, noveduši pie nepareiza lēmuma pieņemšanas un vairāku likuma normu pārkāpšanas. 2014.gada sākumā SIA „Eko Alianse" likumdošanā un normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā pieteikusi PVD un reģistrējusi veikala telpās /adrese/, arī augļu kokteiļu pagatavošanas un pārtikas produktu fasēšanas vietu. PVD darbinieki pienācīgā kārtībā neesot atbilstoši reģistrējuši šādas darbības, 2015.gada 30.janvāra administratīvās lietas izskatīšanas laikā atklājies, ka tur reģistrēta svaigas gaļas sadalīšanas vieta, ko nepieļaujot ne telpu platība, ne veikala darbības būtība, kurā svaigas gaļas, piena un dārzeņu produkti vispār netiekot tirgoti; 5) pieņemot lēmumu, piemērots sods, kas neesot samērīgs ar nodarīto pārkāpumu par dažu riekstu paciņu marķējuma iztrūkumu, kas konstatēts Kalnciema un Melnsila ielas tirdziņā, jo noteikts sods 250,00 *euro*. Tā kā 2015.gada 31.oktobrī pārkāpums par riekstu marķējuma neatbilstību neesot ticis konstatēts, tad šis bijis pirmais gadījums, kad neticis konstatēts marķējums dažām paciņām. Šo apstākli uzņēmums paskaidrojis PVD darbiniekiem, jo aukstuma ietekmē āra tirdzniecības vietā šis marķējums bijis atlīmējies un nokritis. Savukārt, lai šādu summu nopelnītu, riekstus būtu jātirgo. Ņemot vērā pieļauto kļūdu apjomu un

nodarījuma sekas arī 50,00 *euro* būtu liela maksa par tik nebūtisku pārkāpumu, ko varējis aizstāt ar rakstisku brīdinājumu. Šai gadījumā, ņemot vērā iepriekš minētos faktus, PVD, pieņemot lēmumu neesot ņēmis vērā samērīguma principu, ko nosaka Administratīvā procesa likuma 13.pants „Labumam, ko sabiedrība iegūst ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir jābūt lielākam nekā viņa tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumam. Būtiski privātpersonas tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumi ir attaisnojami tikai ar nozīmīgu sabiedrības labumu" *(lietas 122.-123.lapa)*.

Rakstveida procesā izskatījusi apelācijas sūdzību, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi apelācijas sūdzībā minētos motīvus, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atstājams negrozīts, bet SIA „Eko Alianse" pilnvarotā pārstāvja /pers. D/ apelācijas sūdzība noraidāma.

Apelācijas instances tiesa, izvērtējot Bauskas rajona tiesas sprieduma motivāciju, atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, un pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums, tostarp arī par piemēroto sodu, ir pareizs un pietiekams.

Ievērojot norādīto, apelācijas instances tiesa saskaņā ar LAPK 289.^{13}panta 3.daļu pievienojas Bauskas rajona tiesas sprieduma motivācijai un uzskata, ka šajā nolēmumā turpmāk nav nepieciešams atkārtot visus pirmās instances tiesas spriedumā un PVD ģenerāldirektora 2015.gada 9.marta lēmumā minētos argumentus un atzinumus.

Ievērojams, ka apelācijas sūdzībā ir pamatā izteiktas pretenzijas pret 2014.gada 11.decembra lēmumu Nr.Z21-01-0209, no kura redzams, ka par 2014.gada 31.oktobrī un 2014.gada 5.decembrī konstatētiem pārkāpumiem, kas kvalificēti pēc LAPK 103.^{3}panta 5.daļas, SIA „Eko Alianse" uzlikts naudas sods 200,00 *euro* apmērā *(lietas 7.-8.lapa)*, un par kuru saskaņā ar Tiesu informācijas sistēmā esošām ziņām galīgais nolēmums apgabaltiesā pieņemts 2015.gada 18.martā. No lietas materiāliem redzams, ka šajā sūdzības daļā detalizēts lietas apstākļu izvērtējums ir sniegts jau PVD ģenerāldirektora 2015.gada 9.marta lēmumā *(lietas 29.-34.lapa),* kura motivācijai pievienojusies arī pirmās instances tiesa.

Apelācijas instances tiesas ieskatā, pēc būtības nav pareizi apelācijas sūdzībā izdarīt atsauces uz Administratīvā procesa likuma normām, jo saskaņā ar šobrīd spēkā esošā LAPK 238.panta noteikumiem administratīvo pārkāpumu lietu lietvedības un izskatīšanas kārtību pamatā nosaka Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss. Turklāt arī šo Administratīvā procesa likuma normu neievērošanu apelācijas sūdzības iesniedzējs ir attiecinājis uz 2014.gada 11.decembra lēmumu.

Norādāms, ka saskaņā ar LAPK 290.pantā noteikto lēmums par administratīvā soda uzlikšanu ir obligāti izpildāms valsts un sabiedriskajām institūcijām, komersantiem, iestādēm, organizācijām, amatpersonām un personām. Tādējādi tiesai nevar būt saistošs apelācijas sūdzības iesniedzēja viedoklis par spēkā stājušos nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, ka tas nav pareizs un taisnīgs.

Turklāt saskaņā ar LAPK 289.^{1}panta 2.daļas 2.punktā noteikto, kas atbilstoši LAPK 289.^{19} un 289.^{20}panta nosacījumiem attiecināms arī uz apelācijas sūdzību, apelācijas sūdzībai pievieno pierādījumus, ar kuriem pamatota sūdzība. Kā redzams no iesniegtās apelācijas sūdzības, tai nav pievienots neviens pierādījums, kas pamatotu sūdzībā minētos apgalvojumus, tostarp arī daļā par to, ka aukstuma ietekmē āra tirdzniecības vietā marķējums atlīmējies un nokritis.

Atzīmējams, ka šāds arguments lietā minēts pirmo reizi, turklāt tas faktiski ir pretrunā ar /pers. D/ administratīvā pārkāpuma protokolā 2014.gada 29.decembrī rakstīto, ka nepiekrīt protokolā norādītajam, ka uz pārtikas produktiem nav derīguma marķējums *(lietas 52.lapa)*. Līdz ar to šādam apgalvojumam piešķirama zema ticamības pakāpe, un tas vērtējams kā piemeklēts arguments, lai panāktu uzliktā soda mīkstināšanu.

Apelācijas instances tiesas ieskatā, naudas sods SIA „Eko Alianse" ir uzlikts atbilstoši LAPK 32.panta noteikumiem.

Saskaņā ar LAPK 22.pantā noteikto administratīvais sods ir audzinošs un preventīvs atbildības līdzeklis ar mērķi panākt, lai pārkāpējs un arī citas personas ievērotu likumus un neizdarītu jaunus pārkāpumus. Līdz ar to SIA „Eko Alianse" piespriestā soda apmērs konkrētajos apstākļos nav saistāms ar Administratīvā procesa likuma 13.pantā deklarēto samērīguma principu, tostarp saistībā ar labumu, ko no tā iegūst sabiedrība.

Atzīmējams, ka sods SIA „Eko Alianse" 250,00 *euro* ir noteikts manāmi tuvāk panta sankcijas minimālajai robežai, turklāt pareizi atzīstot, ka nodarījums izdarīts atbildību pastiprinošos apstākļos. Lietā konstatējams, ka administratīvais sods SIA „Eko Alianse" 200,00 *euro* apmērā pēc LAPK 103.^{3}panta 5.daļas par 2014.gada 31.oktobrī un 2014.gada 5.decembrī konstatētiem pārkāpumiem tika uzlikts ar 2014.gada 11.decembra lēmumu *(lietas 7.-8.lapa)* un šobrīd ir spēkā. Savukārt jauns pārkāpums izdarīts

2014.gada 20.decembrī *(lietas 18.lapa)*.

Pieminams, ka saskaņā ar LAPK 103.^{3}panta 6.daļu par LAPK 103.^{3}panta 5.daļā paredzētiem pārkāpumiem, ja tie izdarīti atkārtoti gada laikā pēc administratīvā soda uzlikšanas, paredzēta atbildība juridiskajai personai no 700,00 *euro* līdz 4000,00 *euro* apmērā. Turklāt tiem nav jābūt tieši analogiem pārkāpumiem, piemēram, tikai konstatēti pārtikas produkti – rieksti – tirdzniecības vietā bez marķējuma un pavaddokumentiem.

Atzīmējams, ka saskaņā ar LAPK 32.panta 1.daļā noteikto sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Ievērojot to, ka par LAPK 103.^{3}panta 5.daļā norādīto pārkāpumu nav paredzēts piemērot brīdinājumu, turklāt apelācijas instances tiesa, izvērtējot lietā konstatētos apstākļus, nesaskata iespēju piemērot LAPK 21.panta noteikumus (atzīt pārkāpumu par maznozīmīgu, atbrīvot SIA „Eko Alianse" no administratīvās atbildības un aprobežoties ar mutvārdu aizrādījumu), SIA „Eko Alianse" 250,00 *euro* apmērā noteiktais naudas sods nav mīkstināms.

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{22}pantu, Zemgales apgabaltiesa

n o s p r i e d a

Bauskas rajona tiesas 2015.gada 18.maija spriedumu atstāt negrozītu, bet SIA „Eko Alianse" pilnvarotā pārstāvja /pers. D/ iesniegto apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnesis referents V.Sprudzāns

Tiesneši E.Lenšs

V.Donāns